

REPUBLIKA

ROK II.

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 28 KWIETNIA 1924 r.

NUMER POJEDYŃCZY MK. 250.000

№ 116

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.

TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14.

WYDANIE PORANNE.

GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Włochy i Belgia przyjmują orzeczenie ekspertów. Zgodne stanowisko Anglii Włoch i Belgii.

Paryż, 27 kwietnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Rząd belgijski zawiadomił komisję od szkodowań, że gotów jest przyjąć wszystkie wnioski rzeczoznawców. Rząd belgijski wyraził przytem nadzieję, że komisja odszkodowań w jaknajbliższym czasie przystąpi do wypracowania i zarządzenia, wprowadzenia których proponuje sprawozdanie rzeczoznawców, celem przyspieszenia osiągnięcia ogólnego porozumienia sprzymierzonych i wykonania projektowanych planów.

Rząd włoski odpowiedział komisji odszkodowań, że gotów jest przyjąć orzeczenie komisji rzeczoznawców w całości, uważając, że mogą one stanowić właściwą podstawę dla uregulowania kwestii odszkodowań i spraw z nią związanych.

PRASA ANGIELSKA O STANOWISKU ALJANTÓW.

Polska Agencja Telegraficzna.

London, 27 kwietnia.

Prasa tułejsza komentuje obszernie odpowiedź aliantów na ostatnią notę ko-

misji odszkodowań w sprawie memorjału rzeczoznawców. Dzienniki wyrażają zadowolenie z powodu stanowiska, jakie w sprawie zaleceń ekspertów zajęły Anglia, Włochy i Belgia.

„Sunday Times” podziela pogląd rządu francuskiego w żądaniu przez Francję dalej idących gwarancji.

Analizując odpowiedź francuską, Sunday Times uważa, że dla wykonania pewnych specjalnych zobowiązań wydaje się wskazane domaganie się od Niemiec większych gwarancji.

Niedzielne wydanie Timesa wskazuje również na konieczność jednolitej pod tym względem akcji aliantów.

Natomiast „Observer” uważa, że stanowisko rządu francuskiego budzić musi pewien niepokój, choćby z tego tylko względu że w myśl żądań ekspertów — niecałkowicie przyjęcie planu musiałyby pociągnąć za sobą nieodzowną zwięź w ostatecznym rozwiązaniu kwestii odszkodowań. „Observer” przypomina, że wobec takiego ujęcia sprawy, rzeczoznawcy składają z siebie wielką odpowie-

dzialność za powodzenie sprawy. Ramy, w których rzeczoznawcy ujęli swój plan likwidacji sprawy odszkodowań, zawiera z jednej strony gwarancje słusznego wysunięcia warunków w stosunku do Niemiec, z drugiej zaś gwarantują Francji należyte wykonanie przez Niemcy przyjętych przez nie warunków likwidując sprawy odszkodowań jednolitem pod tym względem stanowiskiem Imperjum Brytyjskiego, Stanów Zjednoczonych, Włoch i Belgii.

KOMISJA RZECZOZNAWCÓW ZACHOWA MILCZENIE.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 27 kwietnia.

Według doniesienia Havasa z Chicago gen. Daves oświadczył, iż on i jego koledzy zobowiązali się do milczenia w sprawie kwestii odszkodowań ponieważ oba wiają się, iż ich wynurzenia ustne lub piśmienne mogłyby dać powody do dyskusji, w której wyłoniłby się mogła niepożądana interpretacja sprawozdania rzeczoznawców.

NARADY FRANCUSKO - BELGIJSKIE

Paryż, 27 kwietnia.

Theunis i Hymans przybyli dziś o godz. 6 do Paryża. Pierwsza rozmowa z Poincarem odbędzie się jutro przed południem i kontynuowana będzie po południu.

Według doniesień Havasa jest prawdopodobne, iż ministrowie wyjadą w poniedziałek wieczorem lub najpóźniej we wtorek rano z powrotem do Brukseli.

ECHA MOWY MAC DONALDA W YORKU.

Paryż, 27 kwietnia.

Poincare przyjął ambasadora angielskiego. Lord Creve przedstawił Poincaremu właściwe znaczenie frazesu z przemówienia Mac Donalda w Yorku.

Koła francuskie przywiązują wielkie znaczenie do wyjaśnienia ambasadora, które wykazało, że na wypadek, gdyby Rzesza jeszcze raz nadużyła zaufania sprzymierzonych, to Anglia wspólnie z sojusznikami byłaby gotowa przystąpić do każdej energicznej akcji przeciw Niemcom.

Uroczystości otwarcia Targów Poznańskich.

Poznań, 27 kwietnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Dzisiaj rano pociągiem warszawskim przybyli do Poznania: prezes rady ministrów p. Grabki w towarzystwie swego osobistego sekretarza p. Engermanna, minister kolei żelaznych p. Tyszką i dyrektor departamentu prezydenckiego p. Kauzik.

Na dworcu oczekiwali przedstawiciele rządu p. wojewoła poznański, dyrektor policji państwowej Haas, delegat d-cy D.O.K. i prezes poznańskiej dyrekcji kolejowej inż. Dobrzycki. Premier z otoczeniem, towarzyszącym mu udał się z dworca do Zamku.

O godz. 10-ej w kaplicy zamkowej odbyła się msza św., celebrowana przez kapelana pana prezydenta Rzplitej ks. Tokarzewskiego w asystencji ks. prof. Ryszkiwicza. Na mszy św. obecny był pan prezydent Rzplitej wraz z rodziną, premier Grabski, minister Tyszką i wojewoła poznański Bniński.

Punktualnie o godz. 10.55 pan prezydent Rzplitej wyjechał z Zamku w towarzystwie wojewoły na otwarcie targów poznańskich. Powóz pana prezydenta Rzplitej otaczał przyboczny szwadron ułanów. Od Zamku aż do wejścia na plan targów ustawione były szpalery cechów poznańskich, powstańców, hallerczyków harcerzy, kolejarzy i pocztowców. Wzdłuż ulic, przybranych flagami i zieloną, zebrane mimo niesprzyjającej pogody tłumy publiczności wznosiły na cześć p. prezydenta Rzplitej niemiłnące okrzyki.

W hali wieży górnośląskiej powitał p. prezydenta Rzplitej prezydent miasta Poznania Ratajski, który zakończył przemówienie okrzykiem: „Niech żyje Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska, niech żyje Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Wojciechowski!”

Po tem przemówieniu p. prezydent Rzplitej otworzył IV targi poznańskie przy dźwiękach wszystkich syren, poczem nastąpiło zwiedzenie poszczególnych pawilonów targów poznańskich ok. wieży górnośląskiej. Z placu wieży górnośląskiej p. prezydent Rzplitej udał się wraz ze swą rodziną na Plac Drwęskiego, gdzie również zwiedził poszczególne działy targów poznańskich. Przed pawilonem na Placu Drwęskiego pan prezydent obejrzał stojący tam na relsach pierwszy wóz tramwajowy, zbudowany polskimi siłami z polskich materiałów w miejskich warsztatach tramwajowych m. Poznania.

Na targach p. prezydent wraz ze swą rodziną otaczającymi osobistościami oprowadzany był przez dyrektora targów poznańskich p. Krzyżankiewicza.

Po zwiedzeniu targów, pan prezydent udał się do ratusza, gdzie podejmowany był śniadaniem, wydanym przez miasto. Podczas śniadania w złotej sali ratuszowej prezydent m. Poznania p. Ratajski wygłosił dłuższe przemówienie.

Następnie zabrał głos wice-przewodniczący poznańskiej rady miejskiej p. Bugzół, poczem odpowiedział p. premier Grabski i p. prezydent Rzplitej.

Po śniadaniu, o godz. 16-iej pan prezydent udał się wraz ze swą rodziną do Ławicy, gdzie w apartamentach 3-go pułku lotniczego odbyło się poświęcenie pierwszej polskiej fabryki samolotów p. f. „Samolot”. Pana prezydenta powitał imieniem rady nadzorczej poseł dr. Piechowski, zaznaczając w swym mowie, że lotnictwo obecnie łączy narody.

Po poświęceniu warsztatów przez proboszcza jeżyckiego ks. Raduńskiego, przemawiał po polsku gen. francuski Leveque, szef departamentu II żeglugi powietrznej oraz prezes dyrekcji kolejowej, piastujący godność przewodniczącego ligi powiatowej dzielnicy wielkopolskiej, inż. Dobrzycki.

Podczas uroczystości poświęcenia lotnicy poznańscy unosili się nad barakami. Przy wejściu i wyjeździe z koszar 1-go pułku lotniczego ustawiona kompania honorowa oddawała honory, muzyka zaś grała hymn narodowy. Z lotniska pan prezydent udał się na leżący obok plac wyścigowy, gdzie był obecny na 4-ym biegu dżentelmeńskim.

Licznie zebrana publiczność, mimo niepogody, przyjmowała p. prezydenta o-wacyjnie.

Po krótkim odpoczynku w Zamku, p. prezydent udał się na podwieczorek, urządzony staraniem i na dochód czerwonego krzyża w Białej sali Bazaru, gdzie znajdowała się już p. prezydentowa Wojciechowska.

Wieczorem o godz. 19.30 pan prezydent Rzplitej wydał na Zamku obiad, poczem odbył się w sali na Zamku rauf, wydany przez pana prezydenta i p. prezydentową Wojciechowską.

PRZEMÓWIENIE PREZYDENTA RZECZOZNAWCÓW

Poznań, 27 kwietnia.

Mowa Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, wygłoszona na śniadaniu w ratuszu dnia 27 bm.:

„Syn tej ziemi, Liebelt, powiedział przed laty, że państwo jest najistotniejszym żywotem ojczyzny. Celem najlepszych synów Polski przez długie lata niewoli było zdobycie własnej państwowości. Dobrze się stało, że dziś, gdy stojmy u

szczytu marzeń naszych ojców, ty, panie prezydencie miasta, przypominałeś, że państwo uważacie tu nie za środek, lecz za cel szczęśliwości powszechnej. I tak być powinna zawsze, nie tylko teraz kiedy znajdujemy się w próbnym okresie budowania Rzeczypospolitej we wszystkich kierunkach, ale i w przyszłości, kiedy dzięki wysiłkom obecnego pokolenia, potomni znajdą się u szczytu rozkwitu Rzeczypospolitej, i świecić ona będzie w Europie już nie jako odradzające się nowe państwo, ale jako wielkie mocarstwo. Jeszcze jedną prawdę usłyszałem w twej mowie, panie prezydencie miasta, mianowicie, że podstawowym nie zbędnym warunkiem istnienia naszego jako państwa jest zjednoczenie ziem polskich.

Na dawnych sztandarach naszych i w hasłach naszych przodków było wypisane: „Wolność, całość i niepodległość”. Ta środkowa całość jest jednym z najnieodzowniejszych warunków istnienia Polski jako wielkiego mocarstwa. Bo Polska może istnieć tylko jako wielkie mocarstwo. Aby mogła istnieć jako wielkie mocarstwo musi być połączenie wszystkich ziem polskich. Dzięki wojnie powszechnej i wysiłkom naszych ojców i naszych własnych, które wyraziły się także i w powstaniu wielkopolskim osiągnęliśmy wiele z tego, co się nam należy. Ale trzeba powiedzieć, że jeszcze nie wszystkie ziemie, nie wszystkie nieodzowne dla pełnego naszego życia ośrodki są zespolone z macierzą. Z tego, com powiedział, nie wnioskujcie, jakobym wzywał nas na surmy wojenne. Wierzę w wielką potęgę pracy polskiej i kultury polskiej, które

powinny nam osiebnąć z czasem to, czegośmy dotychczas nie osiągnęli. To się stanie, a stanie się dzięki pracy, które owoce oglądaliśmy na waszych targach. Myślmy o rozwoju dalszej tej pracy. Muszę przypomnieć, że za chwilę mam uświetnić w poświęceniu fabryki samolotów. Musimy myśleć również o tem, aby stać się bardzo silnymi pod względem wojskowym. Wielkie znaczenie sanacji skarbu wyraża się też w tem, że ona pozwala nam zabrać silnie głos we wszystkich zatargach na terenie międzynarodowym. Dopóki byliśmy uważani za organizm chory, słaby, który być może będzie wymagał kurateli zagranicznej, dopóty głos Polski nie mógł dźwięczeć tak twardo i dumnie jak tego wymaga nasza godność państwowa. Dopiero dziś natychmiast chodzą te chwile, kiedy dzięki sanacji skarbu będziemy mogli postawić naszą obronność, nasze wojsko na takim stopniu, aby nikt nie myślał nietylko pragnąć ziem polskich, ale i uszczuplać praw naszych, aby nikt nie śmiał być sędzią pomiędzy rządem a obywatelami państwa polskiego. Dla tego, przeglądając owoce naszej pracy na polu gospodarstwa, przypominam, że czekają nas niemiłe wysiłki na polu naszej obronności. Jeszcze wielu mamy sąsiadów w Europie którzy nie oswoiili się z tem, że Polska jest i będzie zawsze. Widzę porażki jak tego i dzielnie ta ziemia pracuje dla przysporzenia potęgi Rzeczypospolitej i pagnę zakończyć dzisiejszy przegląd wysiłków wielkim toastem: „Niech rozwija się nasza stolica zachodnia, Poznań, niech razem z nią rozwija się bogaci ziemia polska!”

Ostatnia niedziela przedwyborcza w Niemczech.

Berlin, 27 kwietnia

Polska Agencja Telegraficzna.

Dzisiaj w ostatniej niedzieli przed wyborami niemieccy ministrowie przemawiali na zgromadzeniach wyborczych, broniąc polityki rządu. Stresemann przemawiał we Wrocławiu. Mówiąc o polityce zagranicznej był kanclerz wyluszczył powody, które skłoniły rząd do przyjęcia propozycji rzeczoznawców. Decyzja ostateczna w tej mierze należy do narodu, który wypowie się przysiężnej niedzieli przy wyborach. Jako ważny argument na korzyść tezy rządu Stresemann przytoczył opinie przemysłowców niemieckich, którzy przyjmują program rzeczoznawców i popierają politykę rządu niemieckiego.

Przechodząc do polityki wewnętrznej minister spraw zagranicznych podniósł potrzebę jedności politycznej w narodzie koniecznej do zlikwidowania kwestii odszkodowania, a bez której żadna praca w społeczeństwie nie może liczyć na poprawę swego dobrobytu. Kanclerz Marks przemawiał w Duesseldorfie. Mówiąc o polityce wewnętrznej kanclerz podniósł zasługi swej partii w zakresie prawodawstwa i podkreślił potrzebę utrzymania konstytucji weimarskiej. Przechodząc do polityki zagranicznej, kanclerz Marks oświadczył, że Niemcy pagną jaknajrychlejszego porozumienia w sprawie odszkodowań.

Wiadomości bieżące.

KWIECIEŃ

28

PONIEDZIAŁEK

Dziś: Pawła od Krz.
Jutro: Piotra M.Wschód słońca o g. 4.42
Zachód o g. 6.35
Wsch. księżycy o g. 1.26 r.
Zachód o g. 0.00 r.
Długość dnia 13.51
Przybyło dnia g. 6.45NIEOKREŚLONE PODATKI UNIEMO-
ZLIWIĄJĄ KREDYT.

Do wczorajszego artykułu pod powyższym tytułem wkraśli się błąd. Wysokość pożyczki włoskiej, wskutek błędu zecerańskiego została podana w sumie 60 milionów dolarów, zamiast 16 milionów dolarów.

WSKAŹNIK DROŻYNIANY ZA DRUGĄ
POŁOWĘ KWIECIA.

W piątek, dnia 2 maja przed południem w magistracie zbierze się komisja notyfikacyjna, w celu ustalenia zmian kosztów utrzymania za drugą połowę kwietnia i za cały kwiecień w porównaniu z marcem.

Jak i poprzednie wyleczenie, tak i obecnie wahać się będzie koło zera.

Prawdopodobnie następne obliczenia będą już notowane w złotych polskich.

WALKA Z CHEMIN - DE - FEREM.

W ostatnich czasach, policja stwierdziła, że w klubach i lokalach publicznych, uprawiana jest hazardowa gra w karty. Również w domach prywatnych, wykryto szereg domów gry. W poszczególnych wypadkach spisano protokoły, a akta spraw odesłano do prokuratury.

METALOWCY PROTESTUJĄ PRZECI-
WKO UNIEWAŻNIENIU LISTY 17.

Jak już donosiliśmy, została na dzień wczorajszym zwołane przez klasowy związek zebranie metalowców fabryk włókienniczych i metalowych w celu położenia metalowców w jeden związek.

Ponieważ na zebraniu nie przybyli wszyscy zainteresowani, omawiano jedynie kwestję dopłaty za urlopy zesłane.

Postanowiono jednogłośnie domagać się tych dopłat w myśl uchwały ministerstwa pracy.

Następnie poruszono sprawę wyborów kasy chorych i unieważnienia listy nr. 17, lewicy klasowych związków zawodowych.

Postanowiono jednogłośnie zaprotestować przeciwko decyzji tej sprawy komisarzy kasy chorych i odnośnych władz.

FRANK P. GIERLICZA.

Do ministerjum kolei wpłynęła skarga na dziwne obyczaje, jakie wprowadziła na swych liniach dyrekcja łódzkiej kolejki dojazdowych.

Oto kolejki te posiadają swoją specjalną drogą taryfę, gdzie złoty obliczany jest po kursie 1.900.000, na czym zarząd tych kolejek robi dobre interesy, lecz cierpi na tem ludność.

Mamy nadzieję, że departament taryfowy wejrzy w tę sprawę i nadużycia te corychlej ukróci.

Kronika policyjna.

DZIECIOMBÓJSTWO.

Zamieszkała przy ul. Zawiszy 26 Karolina Stefańska, złożyła w 3-im komisariacie zgłoszony trup noworodka, który znalazła w śmietniku tegoż domu, wyrzucony przez nieletnią Kazimierę Jesse, zamieszkałą również w tymże domu.

W toku dochodzenia ustalono, że w dniu 24 b. m. Kazimiera Jesse, podczas nieobecności ojca swego wdowca i dwóch jego dorosłych córek, wygarnęła sadze z komina i z otworu kominowego wygarnęła wspomnianego trupa. Dalšie dochodzenie wykazało, że czyn przestępny mógł być dokonany w mieszkaniu Jessego, gdzie odnaleziono ślady porodu.

Córki Jessego 27-letnią Helenę i 24-letnią Marię aresztowano, celem poddania ich oględzinom lekarskim.

POŻAR.

W fabryce mebli, należącej do Szwarowskiego, wskutek wadliwego urządzenia komina, wybuchł pożar.

Zawezwana straż ogniowa ogień umiejscowiła. Spalił się dach domu. Straty niewiadome.

PSEUDO-AGENCI.

Zatrzymano Zenona Sikorskiego, Młynarska nr. 28, który z nieujawnionym sobie osobnikiem wszedł do mieszkania Chai Hofszpigel, Pieprzna 4, podając się za agentów policyjnych, dokonywujących czynności służbowych i legitymujących domowników.

50 tysięcy ubezpieczonych głosowało
w wyborach zarządu kasy.Oficjalny wynik głosowania ogłoszony zostanie
w dniu jutrzejszym.

Wczoraj od samego rana, mimo deszczu rozwinęła się na mieście energiczna agitacja wyborcza, podczas głosowania do władz kasy chorych.

Punktualnie o godz. 8-ej wieczorem zamknięto lokale komisji wyborczych, lecz głosowali jedynie ci, którzy znajdowali się już wówczas w lokalu.

Godz. 3 w nocy.

O godzinie 1-ej popół. komisja wyborcza przystąpiła do obliczania głosów.

Według tymczasowych obliczeń złożonych zostało w kurji ubezpieczonych

około 50 tysięcy głosów, a więc frekwencja wyborcza wynosi 30—35 proc.

Dalsze obliczanie głosów nastąpi dziś popołudniu.

Oficjalny rezultat wyborów wiadomy będzie w dniu jutrzejszym.

Godz. 3.30 w nocy.

Według prowizorycznych obliczeń największą liczę głosów uprzyściłala lista polskich związków zawodowych (3). Dotychczas nieuwzględniono wyników z kilku nastu okręgów.

Prawo i życie.

Dzieje wielkiego cudotwórcy
który miał bardzo realne ideały:

10 lipca 1923 roku jak każdy dzień targowy, były na Wodnym Rynku całe tłumy ludzi.

Na prowizorycznym podwyższeniu stał mężczyzna, który przedstawiał się jako cudotwórca, wołając, że umie sprawić cuda, jakich nikt jeszcze nie widział. Nie więc dziwnego, że koło niego zebrał tłum ludzi pięci obojga, któremu cudotwórca pokazywał rozmaite sztuczki, jak nalewanie z jednej butelki do kieliszków pięć a nawet i więcej kolorów i smaków likierów. Rozentuzjowany tłum po każdym „cudzie” bił brawo zręcznemu sztukmistrzowi, który kłaniał się poszczególnym osobom nawet w bardzo dystyngowany sposób.

Po pewnym czasie w rozmaitych punktach tłumy rozległy się przekleństwa na sprytnego jakiegoś złodzieja, który widocznie operował pomiędzy tłumem i z pomocą brzytwy wycinał tylne kieszenie ze spodni z portfelami. Zawezwano policję, która po przybyciu na miejsce przestępstwa dowiedziawszy się od tłumy w jakich okolicznościach były kradzieże popełniane zaarrestowała cudotwórcę, którego zabrano ze sobą do komisariatu, celem przesłuchania.

W toku śledztwa, okazało się, iż sprytny sztukmistrz nazywa się Anatoni Brzózka. Wzięty w krzyżowy ogień zapytał kierownika działu sądowego XI kom. P. P. przodownika Bronisława Strycharskiego przyszedł się, iż sztuczki swe pokazywał jedynie w tym celu, ażeby zgromadzić koło siebie tłum, a gdy to już było uczynione, kłanianiem się poszczególnym osobom wskazywał swemu współnikowi, będącemu w tłumie osoby, które oplaca się „obrobić”.

Wobec jego zeznań zaarrestowano również współnika jego Zygmunta Czerskiewicza, znanego policji zawodowego złodzieja kieszonek, który jednak nie przyznał się do popełnionych kradzieży.

Przeprowadzona rewizja w mieszkaniu obu współników dała nadzwyczajne rezultaty, gdyż znaleziono tam 16 portfeli męskich.

Wobec dowodów tych obaj przyznali się do winy.

Przed kilku dniami sprawa ta była na wakandzie sądu okręgowego, gdzie sąd skazał Antoniego Brzózka na 6 miesięcy, zaś Zygmunta Czerskiewicza na 10 miesięcy więzienia.

Cicha tragedia służącej „do wszystkiego”.

Wczoraj o godz. 3-ej po południu bawiące się dzieci, zauważyły na cmentarzu kościelnym przy kościele N.M.P. na Placu Kościelnym kobietę, dającą słabe znaki życia.

Dzieci zawiadomiły o tem pobliski III komisariat policji, którego funkcjonariusze znaleźli kobietę, leżącą bez przytomności, a obok flaszkę z resztkami trzciny.

Kobietę tę zaniecono do komisariatu,

dokąd też wezwano pogotowie. W międzyczasie kobieta odzyskała przytomność i wyjaśniła, iż nazywa się Weronika Rutkowska, służyła w domu nr. 23 przy ul. Kielma, lecz pracodawcy wydalili ją i zabrali jej rzeczy. Po wypowiedzeniu tych słów Rutkowska znów zemdlała.

Pogotowie odwiozło ją do szpitala przy ul. Drewnowskiej w stanie ciężkim, policja zaś wszczęła dochodzenie. (b).

Dzieci ulicy na ławie szkolnej.

Miejska szkoła dla moralnie zaniedbanych chłopców.

Miejska szkoła specjalna i internat dla moralnie zaniedbanych chłopców mieszczą się przy ul. Nawrot nr. 93. Według sprawozdania za 1 kwartał 1924 r., szkoła — internat posiadała 57 uczniów w wieku od 3 lat do 16-tu. Najwięcej uczniów było 14-letnich (14) następnie 13-letnich (12) i 12-letnich (10). Zakład ten posiada klasy od 1 do 5-ej włącznie.

Program szkoły zasadniczo powinien być dostosowany do programu normalnej szkoły powszechnej, jednakże pewne odrębne właściwości psychiki poszczególnych uczniów nie pozwalają na zrealizowanie tej zasady w praktyce. Trudności w tym względzie stwarza również fakt, iż 3 siły nauczycielskie (personel szkoły składa się z 3-ch nauczycieli i 2-ch wychowawców) są zmuszone do prowadzenia 5 rozmaitych poziomów. Niejednokrotnie zwracanie się do władz szkolnych o zamianowanie do zakładu jeszcze jednej siły nauczycielskiej — nie odniosło dotychczas żadnego rezultatu.

Od początku roku szkolnego Kuratorium szkoły postanowiło wprowadzić b. ważny czynnik wychowawczy, t.j. zajęcia praktyczne. Od dnia 20 marca r.b. zaangażowano instruktora koszykarskiego i rozpoczęto naukę z 12 chłopcami. Wobec tego, że na jednym z ostatnich zebrań samorządu szkolnego zgłosiło się chętnych do nauki koszykarstwa 25 chłopców — naukę tę podzieli-

no na 2 grupy po 2 dni w tyg. W ostatnich dniach Wydział Oświaty i Kultury zaangażował instruktora stolarskiego, co niewątpliwie będzie z korzyścią dla wychowawców, ponieważ praca uzdrowi duchowo, znajdujący się w zakładzie element.

Dzieci, znajdujące się w zakładzie, są to typy moralnie zaniedbane, bądź też przez zły wpływ ulicy, bądź też przez złe wychowanie lub jego brak. Dzieci zaś moralnie zwyrodniałe, nie nadające się zupełnie do miejskiego zakładu, zostały wysłane przez Wydział Opieki Społecznej do Zakładu w Studzieńcu.

Od listopada r. ub. w zakładzie istnieje samorząd. Obecnie wykańcza się opracowanie kodeksu karnego na mocy którego chłopcy sami będą wymierzać sobie kary za przekroczenia regulaminu internatowego. Zebrania Rady Pedagogicznej odbywają się w miarę potrzeby, mniej więcej co 2 tygodnie. Na zebraniach tych dyskutuje się nad sprawami szkoły i internatu, nad środkami wychowania oraz nad urozmaiceniem i uprzyjemnianiem pobytu wychowawców zakładu.

CZYTAJCIE

„EXPRESS WIECZORNY”

W JAKICH BANKNOTACH DOKONY-
WAĆ MOŻNA WPLAT I WYPŁAT W
KASACH SKABOWYCH.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:
W związku ze zmianą ustroju monetarnego i z przejściem z rachunkowości w markach na rachunkowość w złotych min. skarbu rozesłało do wszystkich kas skarbowych i władz centralnych zarządzenia dotyczące zmian, jakie kasy skarbowe władze i urzędy państwowe obowiązane są wprowadzić w swej rachunkowości.

Wpłaty z kas skarbowych mogą być dokonywane zasadniczo od dnia 28 kwietnia r. b. biletami Banku Polskiego biletami zdawkowymi oraz w monetach, w czasie jednak przejściowym tj. w ostatnich dniach kwietnia i w maju r. b. min. skarbu zezwala na dokonywanie wypłat markami polskimi. Wszystkie wpłaty do kas skarbowych do dnia 30 czerwca r. b. mogą być dokonywane stosownie do wyboru płatnika bądź biletami Banku Polskiego i biletami zdawkowymi, bądź markami. Przy wpłatach i wypłatach obowiązuje relacja 1 złoty równa się 1.800.000 mkp.

WPŁYWY Z DANIN PUBLICZNYCH
I MONOPOLI.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:
W 1-ym kwartale r. b. z danin publicznych i monopolu wpłynęło do kas skarbowych z częściowoem tylko uwzględnieniem wpływów z G. Śląska 194.987.200 fr. złotych.

Suma ta zyskuje szczególnie na swej wyrazistości przy porównaniu z wpływami za dwa lata ubiegłe, bowiem w 1-ym kwartale 1922 r. daniny publiczne i monopole dały tylko 85.916.900 fr. zł., w 1-ym zaś kwartale 1923 r. jeszcze mniej, bo 39.435.400 fr. zł. Wpływy zatem w 1-ym kwartale roku bieżącego wykazują wzrost w stosunku do 1-go kwartału 1922 r. 2,27 raza, w stosunku zaś do 1-go kwartału 1923 r. — 4,94 raza.

WPŁYWY RZECZYWISTE — A PRE-
LIMINOWANE.

Według preliminarzy miesięcznych w 1-ym kwartale r.b. do kas skarbowych przewidywany był wpływ z danin publicznych i monopolu w sumie — 162.846.537 fr. zł.

Według dotychczasowych zestawień do kas skarbowych z dania publicznych i monopolu wpłynęła suma 194.987.200 fr. zł., co daje przewyżkę rzeczywistych wpływów ponad sumy preliminarne — 32.000.000 fr. z. Przewyżka ta stanowi 19,73 proc.

Teatr, muzyka i sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, t. j. w poniedziałek teatr miejski dał świetną sztukę Kakonyiego „Złota rękawiczka”, w której główne role kreują pp. Starska, Boneci, Krasnowiecki, Komosiński i inni. We wtorek „Gdy serce w grze...” w premierowej obsadzie. Zapowiedziane występy teatru warszawskiego w dn. 30 kwietnia, 1 i 2 maja nie odbędą się.

DZISIEJSZY WIECZÓR BOYA.

Jak było do przewidzenia dzisiejszy wieczór Boy'a wywołał ogólne zainteresowanie.

Boy wygłosi prelekcję n. t. „Jak został literatem”, oraz zilustruje prelekcję swymi słynnymi „Słówkami”.

POEZJA GLORYFIKUJĄCA CZŁOWIE-
KA PRACY.

Czołowi poeci lewicy literackiej w Polsce, pp. Bruno Jasiński i Anatol Stern, wystąpili ostatnio ze wspólnym zbiorem poezji p. n. „Ziemia na lewo”. Z poezji tych przemawia gorąca nuta pacyfizmu („Psalm powojenny”, „Zdobycie Paryża”), bunt przeciwko więzom reakcji społecznej i gloryfikacja człowieka i społeczeństwa pracy („Śpiew maszynistów” Jasińskiego, „Wojna miłości” Sterna). Autorzy głoszą religię radośnego wchłonięcia w siebie życia, pracy ko lektynowej i pragną nakarmić „strudzonych ludzi, wyrosłych pod wściekłą zdarczeń ulewą” — „chlebem żywej realności”, nie marzeniem i ekstazą. Nawskroś nowoczesną i dość trudną niekiedy do pokonania, lecz zawsze interesującą, formę tych poezji tłumaczą autorzy w przedmowie tem, że tylko taka forma jest w stanie odkryć „niespodziewane Ameryki” duszy człowieka masy. Bez względu na poglądy estetyczne, książkę tę należy poznać, jako wyraz ideologii nowej Polki literackiej.

Głęboko dotknięci zgonem

B. P.

FAJGI BIALER

małżonki członka naszego Zarządu p. Salomona Bialera wyrażamy rodzinie' szczerze współczucie

Zarząd

Tow. Akc. M. A. Wiener

Z powodu zgonu

B. P.

FAJGI BIALER

małżonki p. Salomona Bialera członka Zarządu Tow. Akc. M. A. Wiener składa pozostałej rodzinie wyrazy głębokiego współczucia

Personel

Tow. Akc. M. A. Wiener

KINO

FILHARMONJA

Początek o godz. 1-ej i pół
ostatni seans o godz. 7.20.

DZIŚ, poniedziałek WEJŚCIE

zupelnie **DARMO**

Kto wpiérw przyjdzie i zajmie lepsze miejsce. Jako ostatni dzień wyświetlania rozgłosnego obrazu pod tyt. **STANLEY W AFRYCE**
Dyrekcja kina nie licząc się z kolosalnymi kosztami i postanowiła dać możliwość wszystkim, bez wyjątku, obejrzenia tego arcydzieła **zupelnie bezpłatnie.**

Ze sportu.

ZAWODY CARPENTIER — TOWNLEY ODŁOŻONE.
Polska Agencja Telegraficzna.

Wiedeń, 27 kwietnia.
Międzynarodowe zawody bokserskie pomiędzy Carpentierem i Townleyem, które miały się odbyć dziś po południu zostały z powodu niepogody odłożone do dnia 4 maja.

JEŹDZCY POLSCY ZWYCIĘŻAJĄ W NICEL
Polska Agencja Telegraficzna.

Nicea, 27 kwietnia.
Rezultaty rozgrywających się tu konkursów hippicznych są dla przedstawicieli wojska polskiego następujące: nagroda armii cudzoziemskich — 8 miejsce zajął ppłk. Rummel na „Zeferze”, zaś 13 miejsce por. Brzeziński. Nagroda komitetu uroczystości (I seria) pierwszy „Zefer” z ppłk. Rummlem, drugi „Generał” pod kpt. Rostworowskim, trzeci „Orkan” z ppor. Królikowskim, szósty „Momm Extra Dry” pod ppłk. Rummlem, 13 „Łobuz” z ppor. Brzezińskim. Druga seria: 4 miejsce „Picador” por. Królikowskiego. Nagroda ks. Monaco: seria I: „Mon Extra Dry” ppłk. Rummela, druga seria: pierwszy „Picador” por. Królikowskiego, „Orkan” por. Królikowskiego. Nagroda zwycięstwa: próba pierwsza szóste miejsce kpt. Rostworowski.

Zawody futbolowe.

Warszawa — Łódź 2:0 (2:0).
Warszawska reprezentacja z liczną rezerwą.

Łódzianie w najlepszym składzie. Jedynie zdyskwalifikowanych graczy Cylla i Kubika Aleksandra zastępowali Bestek (Ł.T.S.G.) i Kubik Stefan.

Przez cały czas gry nieznaczna przewaga łódzian, których gra stała na bardzo niskim poziomie. Tak słabo grających wybrańców Łodzi już dawno nie widzieliśmy. Honor Łodzi ratowali jedynie Karaś i Gabriel. Zwłaszcza pierwszy z nich był najlepszym graczem na boisku.

Gości stolicy cechowała nadewszystko szybka akcja w grze. Pozatym grali oni o wiele ambitniej, niż łódzianie.

Pierwsza bramka dla Warszawy pada w 22 min. ze strzału Grabowskiego.

Na 5 min. przed końcem pierwszej połowy powiększa Grabowski cyfrowo rezultat pakując piłkę w siatkę, obok wybiegającego Pilca. Sędziował dr. Lustgarten z Krakowa.

Szczegółowe sprawozdanie we wtorkowych sporcie „Republiki”.

Concordia — Rapid 3:0 (1:0).
Zandarmerja — Elektrotechnicy 2:2.
H.K.S. — Kadimah 3:1.
Ł. K. S. III — Ł. T. S. G. III 6:3 (2:2).

WISŁA — B.T.K. 3:1 (2:1).
Polska Agencja Telegraficzna.
Kraków, 27 kwietnia.
Dzisiejsze zawody piłki nożnej między krakowską „Wisłą” a węgierskim klubem B.T.K. zakończyły się zwycięstwem „Wisły” w stosunku 3 do 1 (2:1).

POZNAN — TORUN 4:1.
Polska Agencja Telegraficzna.
Poznań, 27 kwietnia.
Dzisiejsze zawody piłki nożnej między drużynami reprezentacyjnymi Poznania i Torunia zakończyły się zwycięstwem drużyny poznańskiej w stosunku 4 do 1.

GÓRNY ŚLĄSK — KRAKÓW 1:1 (0:1)
Polska Agencja Telegraficzna.
Katowice, 27 kwietnia.
Dzisiejsze zawody piłki nożnej między reprezentacyjnymi drużynami Górn. Śląska i Krakowa zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (0:1).

CZARNI — POLONJA 3:3 (1:1).
Polska Agencja Telegraficzna.
Warszawa, 27 kwietnia.
Dzisiejsze zawody piłki nożnej między „Czarnymi” Lwów, a „Polonją” zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym 3 do 3 (1:1).

OKRĘŻNY BIEG „KURJERA POLSKIEGO”.
Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 27 kwietnia.
W dzisiejszym dorocznym biegu „Kurjera Polskiego” na ulicach Warszawy na przestrzeń 6400 metrów pierwsze miejsce zajął Ziffer w czasie 21 minut 37 i pół sekundy, drugie miejsce Szelestowski w 21 minut 56 sekund, trzecie miejsce Dajewski („Stella” Poznań).

VIENNA ZWYCIĘŻA KLUBY WĘGIERSKIE.
Polska Agencja Telegraficzna.

Budapeszt, 27 kwietnia.
Dziś odbył się mecz piłki nożnej pomiędzy „Vienną” z Wiednia a skombinowanymi drużynami M.T.K., F.T.C. i U.T.C. Zakończył się on zwycięstwem „Vienny” w stosunku 3 do 1 (2:0).

BUDAPESZT — BERLIN 4:1
Polska Agencja Telegraficzna.

Berlin, 27 kwietnia.
Wdzisiejszych zawodach międzynarodowych między drużynami reprezentacyjnymi Budapesztu i Berlina zwyciężyli Węgrzy w stosunku 4 do 1.

BELGJA — HOLANDJA 1:1
Polska Agencja Telegraficzna.

Amsterdam, 27 kwietnia.
W zawodach międzynarodowych piłki nożnej między drużynami Belgii a Holandji wynik był nierozstrzygnięty 1:1.

ZAWODY NA WYSTAWIE IMPERJUM BRYTYJSKIEGO.
Polska Agencja Telegraficzna.

Londyn, 27 kwietnia.
Wczorajszy mecz futbolowy, jaki się rozgrywał na terenie stadionu wystawy w Wembley między klubami Birmingham Aston Ville i New Castle United ścigał kilkadziesiąt tysięcy widzów. Dla wygody publiczności uruchomiono około 600 pociągów specjalnych. Zwycięstwo odniosła drużyna New Castle United w stosunku 2 do 0 (0:0).

STOSUNEK WARSZAWSKICH WŁADZ SPORTOWYCH DO PRASY.

W pismach warszawskich ukazała się wzmianka W.Z.O.P.N. następującej treści: „Wobec nadchodzącego, bogatego, sezonu sportowego przeznaczona się ma loża prasowa w parku Sobieńskiego dla sprawozdawców pism codziennych oraz sportowych miejscowych.

Natomiast korespondenci innych pism sportowych proszeni są o zajęcie innych siedzących miejsc.

U nas sprawa ta przedstawia się zgoła inaczej.

Zaden z właścicieli boisk nie wyznacza miejsc dla prasy, tak że często przed stawiciele pism zmuszeni są, stojąc, przyglądać się zawodom.

Jeżeli właściciele boisk nie mają poczucia obowiązku rozstrzygnięcia tej kwestji, to wejrzeć powinien w to Ł.Z. O. P. N.

Samo wydanie legitymacji nie wystarczy.

O obserwację mniejszości narodowych w Europie wschodniej.
Uchwały kongresu socjologicznego.

Polska Agencja Telegraficzna.
Rzym, 27 kwietnia.
Międzynarodowy kongres socjologiczny, obradujący obecnie w Rzymie, jednomyślnie przyjął rezolucję, w której wyraża życzenie, aby w Wiedniu z inicjaty-

wy względnie pod kontrolą ligi narodów utworzony został specjalny organ obserwacyjny, którego zadaniem byłoby zbieranie danych statystycznych, dotyczących mniejszości narodowych w Europie wschodniej.

SALA FILHARMONJI.
Dziś, w poniedziałek d. 28 b.m. o g. 9.30 w. wygłosi prelekcję **BOY**
n. t.: „Jak zostałem literatem?“,
Wieczór śmiechu. **Boy o sobie.**
Ilustracja „Słówkami“.
Bilety w kasie Filharmonji.

Dr. med. **J. Imich**
Zawadzka 35
Choroby uszu, nosa, gardła i krtań
Przyjm. od 11—14—6 784/1

Dr. med. **LUBICZ**
Cegielniana 43.
Choroby skórne, weneryczne i mocznikowa
Leczenie szczone słońcem wyżynowym. Przyjmuje od 5—8.

Dyrekcje niżej wyszczególnionych Gimnazjów

podają do wiadomości, że w dniu 29 kwietnia 1924 roku rozpoczynają się zapisy kandydatek na przyszły rok szkolny. Podania należy składać w Sekretariatach Gimnazjów w niżej podanych godzinach przyjęć. Do podań trzeba załączyć: 1) metrykę, 2) świadectwo powtórnego szczepienia ospy, 3) dwie fotografie.

8-mio klasowe Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie Józefa Aba	Zielona 8. Godziny przyjęć: od 9—1 po południu.
8-mio klasowe Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie Marji Hochszteinowej	Wólczańska 23. Godziny przyjęć: od 9—1 po poł.
8-mio klasowe Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie E. Jaszuskiej-Zeligmanowej	Południowa 18. Godziny przyjęć: od 10—12 r. i od 5—7 po poł.
Gimnazjum Realne Męskie pod kier. A. Szwajcera	Pomorska 48. Godziny przyjęć: 10—2 po południu.
8-mio klasowe Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie „Wiedza“	Wschodnia 62. Godziny przyjęć: od 10—1 r. i od 4—6 po poł.

Czyszczą żołądek
chronią od reumatyzmu, ciepłiny wątroby, artretyzmu, hemoroidów i uderzeń krwi do głowy
REFORMACIE z m. Zakonnik Apteki Karzewski i Tuszyński Warszawa, Trębicka 4.
Zadać z Zakonnikami w aptekach i składach.

Dr. H. Bergson
Akuszerka i chor. kobiece. Dzielna 6. TELEFON 1-64. Przyjmuje od 4—5.

Dr. med. BRAUN
Południowa Nr. 23. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Przyjmuje od 8—10 i pół 1—2 i od 4—8.

Lekarz-dentysta B. Markus-Nusbaumowa
Piotrkowska 51.

OGŁOSZENIA drobne
Nauka i wychow
poszukuje nauczyciela Hebrajskiego, niemieckiego i angielskiego pod ofertą „P. L.” 3017-2

ROZMAITE.
INTELEKTUALNA sanna poszukuje zajęcia do gospodarstwa lub do towarzystwa, może się zaopiekować dziećmi. Referencje pierwszorzędne świadectwa długoletnie. Oferty: „Samotna” do „Republiki” 3021

POPPOTY. W dniu 15 maja otwieram komfortowy pensjonat w Centrum miasta Wilhelmstrasse 8. Stroina słoneczna. Pianino telefon na miejscu. Znana wykwintna kuchnia. Tymczasowa widać mość Nowogrodzka 40 Charlamboff. 3031-2

WAŻNE DLA PAŃ! Przyjechałam z zagranicy i nauczam nadal każdą z pań kroju i szycia w przeciągu jednego miesiąca za 25 złotych polskich podług kursu franka szwajcarskiego. Uwaga: przyjmuję również lekcje prywatne po 50 złotych miesięcznie. Ul. Pańska 9 m. 33 prawa oficyna pierwsze piętro, Szwarc u Grynbiat. 2795

SKLEPU poszukuje Haniburcel ulicy Piotrkowska 189. Osobiście niedziela poniedziałek 2—4

Wanczyciel nauk handlowych naucza szybko buchalterji. Wólczańska 98, m. 14.

Zagubione dokumenty
Zagubiono portfel zawierający dowód osobisty różni dokumenta. Fr. Ku jawy zwrócić za wynagrodzeniem — Emilji 30. 3026-1

Prenumerata: w Łodzi mk. 5,000,000 miesięcznie.—Zamiejscowa mk. 6,500,000 miesięcznie.—Z- a granicą mk. 12,000,000 miesięcznie. Odnoszenie do domu 520,000 mk.
Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: mk. 80,000 za wiersz milimetry (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE: mk. 100,000 za wiersz milimetry (na str. 8 szpalt). NADESLANE: mk. 120,000 za wiersz milimetry (na str. 8 szpalt). ZARĘCZONYE: mk. 10,000,000. Zamiejscowe w złp. obliczony po urzędowym kursie franka szwajcarskiego. Za wiersz wysokości 1 milimetr. W tekście drobne 75.000. Posady i poszukiwane 50,000. Najmniejsze ogłoszenie 750,000
50 gr. Nadstane i Nekrologi 50 gr. Zwyczajne 20 gr. Zagran. o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada.
Republika i Express Wieczorny łącznie 8.300,000
Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadom.
Za wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp.: Marjan Nusbaum-Oltaszewski.—Czcionk. „Republiki”, Piotrkowska 49.—Tłocznia, Piotrkowska 15.—Redaktor odp. Jan Urbach.